

at den religiøse Retning, der kaldes Indre Mission, ikke er egnet til at løse saadanne Opgaver som dem, Foreningen „Arbejdet adler“ har taget paa sig. Denne Forening har i øvrigt ved sin Reklame skaffet sig meget betydelige Midler. I en enkelt By, vistnok Fredericia, indsamledes 1,500 Kr. i Løbet af et Par Dage ved en vældig Reklame. I Odense indsamledes et Par Tusinde Kroner. Foreningen er altsaa ikke blottet for Midler og heller ikke for Program, men den har blot ikke til Dato udført et Arbejde, der er Omtale værd. Hvis saa endda denne Forening med Navnet „Arbejdet adler“ vilde vende sin Brod op ad, lige som den vender den ned ad! Jeg har intet imod, at man søger saa stærkt som muligt at understrege, at arbejde skulle vi alle, men man skal ikke begrænse sig til at kræve Arbejde af de forhulede Størrelser og Eksistenser, der maa gaa til Fods paa Landevejene, men ogsaa kræve det af mange af dem, der køre i Bil; omstrejfende Vagabonder ere mange af dem jo ogsaa. Om Foreningen „Arbejdet adler“ vilde vende sin Brod op ad mod disse, altsaa ikke indskrænke sig til dem, der stryge om paa de danske Landeveje, men ogsaa mod dem, der stryge om paa de indiske og gæste de indiske Maharajaher og faa gratis Kost og Logi, tror jeg, vi vilde faa lidt mere Ærbødighed og Respekt for Foreningen „Arbejdet adler“ end nu. Det er disse rige Vagabonder, de rige Lediggængere, der ere Aarsag i, at der er saa mange fattige Vagabonder, fordi disse rige Lediggængere ligge inde med en hel Mængde Jord, som de ikke bryde sig det mindste om at dyrke, medens de, der vilde dyrke Jorden, ikke faa Lov til det. Det glæder mig meget, at Finansudvalget har modsat sig Bevillingen til Foreningen „Arbejdet adler“, og jeg vil haabe, at den Velvillie, den højtærede Landbrugsminister udtalte for Foreningens Formaal, maa blive overført til de Institutioner, som i Forvejen kæmpe for at drage disse mange stakkels Mennesker, der gaa under Begrebet Vagabonder og Drankere, op ad, for saa vidt det overhovedet er muligt.

Jeg forundrede mig meget over, at den højtærede Landbrugsminister var forarget over, at der var blevet holdt nogle politiske Taler i Husmandsforeningen, thi den højtærede Landbrugsminister har i Virkeligheden i de sidste 25 Aar kun levet for og aandet for Politik, og det er jo ingen Skam, men det er dog ganske løjerligt, at en Mand, der er Politiker ex professo, og hvis hele Stilling er saa partipolitisk, som

nogen Mands i dette Land kan være, anklager Husmandsforeningerne, fordi de indbyde en socialdemokratisk Taler eller en radikal Taler. Jeg synes, det er meget fornuftigt, og Husmændene ere vist gennemgaaende saa klart seende, at de kunne vrage og vælge mellem, hvad der bliver sagt til dem. Det er et mærkeligt Standpunkt for en Minister i et Bondeministerium at stille sig paa, at Husmændene ikke maa beskæftige sig med Politik. Hvad skulle de ellers beskæftige sig med, naar de komme sammen til Møder end netop Politik? Det er udmærket, at Husmandsforeningerne tage de Spørgsmaal op, der ere fremme i Tiden, i Modsætning til Højskolerne, hvis Efteraarsmøder og almindelige Møder i Regelen ere optagne af Diskussioner og Debatter om Ting, der ikke have det fjerneste med det pulserende Liv at gøre. Men jeg kan meget vel forstaa, at Landbrugsministeren ikke er saa glad ved de Oplysninger, der paa den Maade tilflyde Husmændene. Den højtærede Landbrugsminister tog i Gaar det Standpunkt, at det vilde være forsvarligt at stryge 15,000 Kr. af den Bevilling, der en Gang tidligere er bevilget til Husmandsrejser og Præmiering af Husmandslodder. Maaske det for de enkeltes Vedkommende ikke vil betyde noget Savn, om de ikke komme ud at rejse, men naar man ser paa Husmandsstanden i sin Helhed, vil ingen kunne nægte, at det netop er denne Del af vort Samfund, der udfører det haardeste Arbejde under de vanskeligste Forhold og ofte lukkes ude fra alle de Adspredelser og Underholdninger, som den allerstørste Del af Samfundets Medlemmer ellers kan tillade sig. Det gælder ikke mindst Husmandskonerne, hvis Arbejdsdag begynder den tidlige Morgenstund Kl. 4, 4 $\frac{1}{2}$, 5 og ender sent om Aftenen, og det enten det er hellig eller Søgn, det er et og det samme. Den Opmuntring, som Samfundet kan byde disse haardtstillede Mennesker ved at give dem Lejlighed til at komme ud og se sig om, synes jeg kun er et ringe Afdrag paa den Forpligtelse, Samfundet staar i til dem. I øvrigt har Samfundet jo ved Bevillingen til det kgl. Teater, Museer, Videnskabernes Selskab og mange andre kulturelle Formaal vist, at det er en Opgave, som Samfundet har, at bidrage til at sprede kulturel Oplysning rundt omkring. Om de Mænd og Kvinder, der her er Tale, gælder det, at de kun have Adgang til maaske en enkelt Gang i hele deres Liv at rejse og komme i Teatret og til Koncerter. For dem be-